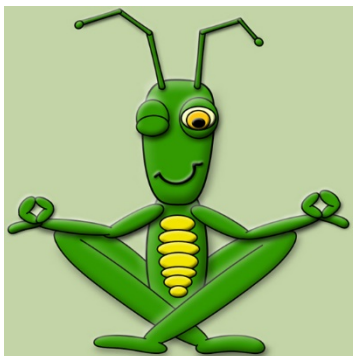

Co piszczy w mediach (25/04/2025)

Świat

- W Poniedziałek Wielkanocny po długiej i ciężkiej chorobie zmarł papież Franciszek. Uroczystości pogrzebowe zaplanowano na sobotę 26 kwietnia, po czym pomiędzy 6 i 11 maja zostanie zwołane konklawe w celu wybrania jego następcy. Zgodnie z testamentem papieża Franciszka zostanie on pochowany poza Watykanem w bazylice Santa Maria Maggiore. Będzie to pierwszy od ponad stu lat pochówek papieski poza murami Watykanu.
- Od niedzieli rano można będzie odwiedzać grób papieża Franciszka w bazylice Matki Bożej Większej - poinformował dyrektor biura prasowego Watykanu Matteo Bruni. Uroczystości pogrzebowe papieża odbędą się na placu Św. Piotra w sobotę, a po nich Franciszek zgodnie ze swą wolą zostanie pochowany w tej bazylice.
- Kreml oświadczył, że gdyby Ukraina uderzyła w rosyjskie obiekty krytyczne niemieckimi raketami Taurus (których przekazanie zapowiedział przyszły kanclerz Merz), to uzna to za bezpośredni udział Niemiec w wojnie.
- Łukaszenka zaprosi nawet do 150 tys. migrantów z Pakistanu na Białoruś, jakoby „specjalistów” w obliczu kryzysu demograficznego, co premier tego kraju określił „drogim prezentem”.
- Tomografia komputerowa może odpowiadać za 5% nowotworów rocznie w USA – wykazały badania naukowców z Uniwersytetu Kalifornijskiego.
- Działającemu od 2019 r. unijnemu projektowi „europejski Koran”, który promuje, że islam jest częścią europ. tożsamości, przyznano kolejne 10 mln € z funduszy UE.
- Ukraina przekazała USA, że jest w 90% gotowa na amerykańskie warunki rozejmu (korzystne dla Rosji). Waszyngton postawi Moskwę przed testem: *“OK, to jest wasza najlepsza i ostateczna oferta”* – aby sprawdzić realną gotowość na rozejm.
- Sony podnosi cenę swojej konsoli PlayStation 5 w Europie, Wielkiej Brytanii, Australii i Nowej Zelandii, co zdaniem analityków jest próbą uprzedzenia skutków ceł wprowadzonych przez prezydenta USA Donalda Trumpa.
- USA przedstawiły Ukrainie propozycję zakończenia wojny, w tym: uznanie aneksji Krymu, zablokowanie dołączenia do NATO, zawieszenie broni na obecnej linii frontu i stworzenia neutralnej strefy wokół Zaporoskiej Elektrowni Atomowej (np. pod kontrolą USA).
- Korzystając z laptopa i smartfona, haker może włamać się do paneli słonecznych na całym świecie i uzyskać kontrolę nad ogromną mocą, co pozwoliłoby np. zagrozić europ. sieci energetycznej – nagłaśnia Vangelis Styka, współzałożyciel firmy Atropos.ai z branży cyberbezpieczeństwa.

- Malediwy zakończyły historyczne związki wojskowe z Indiami i rozpoczęły bliską współpracę z Turcją. Kupiły tureckie drony wojskowe, dla których utworzyły bazę lotniczą, a Turcja remontuje okręt wojenny TGC Volkan, który zostanie przekazany wyspom.

Polska

- Pożar w Biebrzańskim Parku Narodowym, który wybuchł w niedzielę, w 1 noc rozniósł się z 60 ha na 450 ha. Przestał się poszerzać, ale w poniedziałek wciąż nie był pod kontrolą, mimo użycia śmigłowców gaśniczych, samolotu oraz wsparcia WOT, leśników czy policjantów. Bagnisty teren utrudniał dojazd sprzętu.
- Polski koncern odzieżowy LPP, największy w branży w Europie Środkowej, zaplanował utworzenie sieci 6 tys. sklepów Sinsay do 2027 r. w Europie i częściach Azji. Wyda na rozwój 3 mld zł rocznie.
- 29 maja - to wyznaczona data lotu polskiego astronauty Sławosza Uznańskiego na Międzynarodową Stację Kosmiczną w ramach misji Axiom 4, czwartej prywatnej na ISS. Cele to m.in. testowanie polskich technologii i wynalazków w warunkach kosmicznych, np. badanie reakcji organizmu na leki w kosmosie.
- Interpol odmówił czerwonej noty ws. poszukiwań posła PiS Marcina Romanowskiego – nie podano powodu, powołując się na zasadę poufności. Polityk przebywa na Węgrzech, jest podejrzany ws. Funduszu Sprawiedliwości.
- Niedawny artykuł Onetu o rzeźusze, który z pomocą uproszczeń i nadinterpretacji sugerował jej szkodliwość dla zdrowia, jak się okazało, powoływał się na 4 nieistniejące źródła naukowe prawdopodobnie od ChatGPT.
- Polska ma 2 najwyższy deficyt w UE względem PKB: 6,6%; więcej tylko Rumunia (9,3%), średnio w całej UE jest 3,2% (spadek z 3,5% rdr.), a np. Dania, Irlandia i Cypr mają po 4,5% PKB nadwyżki.
- Tegoroczne matury są znacznie uproszczone: liczba obowiązkowych lektur spadła z 35 do 28, egzamin ustny z polskiego obejmuje też mniej (tj. 68) pytań i są dostępne publicznie, a 50% wyniku z matematyki można uzyskać za pytania zamknięte.
- Premier Tusk na portalu X zaalarmował, że prezydent Duda zamierza zawetować obniżenie składki zdrowotnej dla przedsiębiorców, przyjętej niedawno przez parlament.

Australia

- Zmarł Edmund Obiała – polski inżynier budownictwa, projektant i budowniczy obiektów sportowych, urodzony 9 lutego 1946 roku w Niszczewicach, w województwie kujawsko-pomorskim. Inżynier Obiała z powodzeniem realizował liczne projekty budowlane za granicą — m.in. w Wielkiej Brytanii (stadiony Chelsea i Evertonu w Liverpoolu, obiekty Igrzysk Olimpijskich w Londynie w 2012 roku), w Niemczech (Park Olimpijski w Monachium) i w Zjednoczonych Emiratach Arabskich (stadion piłkarski). W Australii kierował rozbudową Opery Sydneyjskiej oraz budową olimpijskiego stadionu w Sydney na igrzyska letnie w 2000.
- Tysiące ludzi zebrało się w całej Australii, aby uczcić Dzień ANZAC. W tym roku obchodzimy 110. rocznicę lądowania wojsk w Gallipoli. Ponad 8000 Australijczyków i prawie 3000 Nowozelandczyków straciło życie w bitwie na wybrzeżu Turcji. Harcerze i harcerki oraz rodziny polskich weteranów II Wojny Światowej, wzięli udział w paradzie ANZAC, 25 kwietnia 2025 r.

- Australijska komiczka Alice Fraser twierdzi, że prawnik zajmujący się sprawami imigracji odradził jej podróż do Stanów Zjednoczonych, ponieważ wcześniej żartowała z Elona Muska i Donalda Trumpa - pisze "Guardian". Eksperti przyznają, że funkcjonariusze graniczni mogą odmówić wjazdu na teren USA z wielu powodów.
- Australijska gwiazda światowego kina, telewizji i teatru Cate Blanchett w poniedziałkowym wywiadzie z brytyjską rozgłośnią Radio Times oświadczyła, że w bardzo bliskiej przyszłości przejdzie na aktorską emeryturę. W rozmowie laureatka ponad 200 nagród - w tym dwóch Oscarów i dwóch Pucharów Volpiego dla najlepszej aktorki Międzynarodowego Festiwalu Filmowego w Wenecji - wyraziła wątpliwość, czy nadal powinna określać się mianem "aktorki".
- Co najmniej sześć osób utonęło od piątku u wybrzeży Australii. Od kilku dni południowy wschód kraju zmagają się z silnymi, wysokimi falami, szczególnie groźnymi dla osób odpoczywających na niestrzeżonych plażach. Jak przekazała policja, trwają poszukiwania dwóch zaginionych.

Opracował:

Emil K.